

عنوان مقاله:

بررسی کارکرد احساس کرامت نفس در پیشگیری از آسیب های اجتماعی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اسلامی آسیب های اجتماعی، دوره 3، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

محمد شهریاری - دکتری فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

این مقاله با هدف بررسی کارکرد احساس کرامت نفس در پیشگیری از آسیب های اجتماعی و به طور خاص پیشگیری از مفاسد اخلاقی نگارش شده است. برای دریافت معنا و مقصود روایات دربردارنده این مفهوم و شناسایی مفاهیم مرتبط با آن، از فقه الحدیث به مثابه یک روش پژوهش و نیز از روش استنتاج به اقتضا استفاده شده است. یافته های پژوهش مبین آن است که احساس کرامت نفس که حسب نوعی تحول بینش درباره مبدا الهی انسان و حقیقت وجودی او و نیز خودشناسی در انسان فعلیت می یابد، به عنوان یک محرک و عاملی انگیزشی درونی موثر در سلوک اخلاقی و پیشگیری از آسیب های اخلاقی و اجتماعی عمل می کند. انسانی که احساس شرافت و بزرگواری می کند در ملازمت حب نفس و حب کمال نفس (که اموری فطری اند) با اموری که سبب پستی و فرومایگی و خواری نفس انسان است؛ احساس ناسازگاری نموده و از آن ها اجتناب می کند. افزون بر این که احساس کرامت نفس از عوامل برانگیختن صفت حیا در انسان است که کارکردهای بسیار ویژه ای در تن ندادن انسان به رذایل اخلاقی و رفتارهای زشت و ناپسند دارد. در مقابل احساس پستی، فرومایگی و خواری نفس، زمینه ساز ارتکاب شرارت ها و تن دادن به حقارت ها و رذایل است. پشتوانه و تضمین کننده بروز و ظهور کارکرد احساس کرامت نفس در پیشگیری از آسیب های اخلاقی و اجتماعی این است که این فرآیند، جامع مقدمات و مبادی ادراکی و تحریکی برای تحقق رفتار انسان و مبتنی بر انگیزه های درونی در تحقق کنش انسان است.

کلمات کلیدی:

کرامت، احساس کرامت نفس، خودشناسی، حیا، اخلاق، آسیب های اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1452019>

